

A támogatott szervezet adatai:

A pályázó szervezet hivatalos neve:	Humusz Szövetség
A pályázó szervezet székhelye:	1111 Budapest Saru utca 11.
A szervezet hivatalos képviselőjének / képviselőinek neve(i):	Földesi Dóra
A pályázó szervezet elérhetőségének adatai	
Levelezési (értesítési) cím (csak akkor kell kitölteni, ha nem azonos a székhellyel):	
Telefonszáma(i):	1 386 2648
Faxszáma(i):	1 386 2648
E-mail:	humusz@humusz.hu
Honlap címe:	www.humusz.hu

A támogatott projekt főbb adatai:

A pályázat címe:	Nulla Hulladék hálózat
A pályázat témaköre:	Környezetvédelem és fenntartható fejlődés Civil szervezetek kapacitásépítése Szociális kohézió, gyermek- egészségvédelem Kulturális örökség védelme
A projekt időtartama (év/hó/nap):	2 év
A beszámoló időszaka: (év/hó/nap):	2008. szeptember 1.-2010.november 30.
Projekt helyszíne(i):	Budapest
A pályázott projekt teljes költsége:	88 690 Euro
Jelen pályázaton elnyert támogatás összege:	79470 Euro
Jelen pályázathoz pályázó által biztosított önrész összege:	7 820 Euro
A projekt végrehajtásért felelős személy adatai:	
A projekt végrehajtásért felelős személy neve (Kérjük, csak egy nevet jelöljenek meg!):	Balogh Emese
E-mail elérhetősége:	
Telefon elérhetősége (mobiltelefonszám is megadható):	

A projekt megvalósítás/előrehaladás bemutatása **- 2 éves tartalmi beszámoló -**

1. Médiamunka

Alapozás: logó, jelmondat, stratégia, célcsoportok

A projekt során széles körben megismertettük és elterjesztettük a Nulla Hulladék kifejezést, ezt ma már igen sokan használják. A névhez logót terveztünk, illetve hozzá kapcsolódó magyarázatként két jelmondatot választottunk: „Teljes élet – nulla hulladék.” és „Oldjuk meg maradék nélkül!”

Előbbi jelzi, hogy számunkra a hulladékcsökkentés kérdése nem a hulladékról szól, hanem egy másfajta, a mainál sokkal teljesebb életmódról, gondolkodásról. Utóbbi mondat pedig ennek kialakításához cselekvésre szólít fel és a többes szám első személy jelzi, hogy ez a feladat mindenki közös ügye.

A Nulla Hulladék kampányhoz kommunikációs stratégiát is készítettünk, még a projekt legelején. Emellett pedig rengeteg cikket írtunk elsősorban a lakossági nulla hulladék lehetőségekről. Ezek egy része cikksorozatként jelent meg nagy látogatottságú médiafelületeken (pl. Figyelőnet, Nők Lapja Café, Metropol, origo365). Összesen mintegy 40 alapcikkről és az ebből készült módosított cikkekről van szó (összesen kb. 80). A cikkeket neten is egybegyűjtöttük:

<http://www.humusz.hu/hirek/tippek-hulladekcsokkentésre/4115>

Nulla Hulladék nyitónap

A Nulla Hulladék kampány nyitó napját 2009. május 9-én tartottuk a HuMuSz Házban. Erre sikerült hazai hírességeket is elhívunk: Palya Beát, Novák Pétert, és Endrei Juditot, aki vállalta a Kukadiéta versenyünk népszerűsítését. A rendezvényre mintegy 100 ember látogatott el. A rendezvényről készült beszámoló cikk itt olvasható: <http://www.humusz.hu/hirek/3573>

1% kampány a Nulla Hulladékkal

A 2010 tavaszán (2010.05.03-05.20.) az 1% kampányunkat a nulla hulladék üzenettel kötöttük össze. Elsősorban webes megjelenésekre koncentráltunk. Médiafelületek vásárlásával egy médiacéget bíztuk meg. Továbbá nulla hulladék kvízt készítettünk (<http://www.humusz.hu/zoldkviz>), ugyancsak egybekötve az 1% kampánnyal. (A média cég eredménybeszámolója alapján a megadott időszakban 5094 fő kattintott a megadott oldalra.)

Nulla Hulladék Hét

Az Európai Hulladékmegelőzési Héthez kapcsolódva 2010 novemberének utolsó hetében mi is Nulla Hulladék Hetet tartottunk. A programban számos más civil szervezettel dolgoztunk együtt, az ő segítségükkel tudtunk jó hazai kezdeményezéseket bemutatni. A partnerek összesen 35 eseménnyel járultak hozzá a Nulla Hulladék Héthez, míg mi magunk 2 saját programot szerveztünk: Felesleges Áruk Fóruma kiállítás a Budapesti Művelődési Központban és a Hét záró rendezvénye a Blaha Lujza téren.

A program elemei közül NCTA támogatással tudtuk fedezni a következőket:

2. nulla hulladék füzet: ebben röviden bemutatjuk azt a 10 pontot, amit mindenki meg tud tenni saját életében ahhoz, hogy kevesebb legyen a háztartási hulladék
3. freecard-ok készítése és terjesztése

4. tulsokcucc.hu oldalunk létrehozása és feltöltése

Médiamunka - számokban

- Nulla Hulladék megnyitó résztvevői (2009. 05.09) – kb. 100 fő
- összes megjelenés (rádió, tévé, nyomtatott, on-line): 436 cikk, híradás, programismertető
- becsült lakossági elérés: a 3., 4. és 5. negyedévben voltak nagy példányszámú médiatámogatóink (Nők Lapja Café – 178 000, Figyelőnet – 130 000, Metropol Bp – 180 000, Praktika – 195 000), ezért ebben az időszakban kb. 600 000 fő potenciális eléréssel számolhattunk negyedévenként, ezt követően ez kb. átlagosan 250 000 fő/negyedév körülire esett vissza (l. negyedéves médiamegjelenéseknél)
- saját hírportálunk, a humusz.hu oldalunk látogatottsága: átlag 13 000 egyedi látogatás/hó
- Echo tévében 30 mp-es kisfilmjeink összesen 7 alkalommal hirdetésként (az Echo Tv összesen kb. 1 millió háztartásba jut el, de nézettségi adatait nem tudjuk)
- 1% kampányban kattintások: 5094 kattintás a megadott időszakban
- Nulla Hulladék Hétbe bevont csoportok, kezdeményezések száma: 35 szervezet (rajtuk keresztül mintegy 1500 fő elérése)
- tulsokcucc.hu látogatottsága 2010 novemberben: 2043

Médiamunka - termékek

nulla hulladék póló – 300 db (mellékelünk 1 db-ot)

nulla hulladék füzet – 2000 db (nyomtatásban mellékeljük)

freecardok a Nulla Hulladék Hétre – 5000 db (nyomtatásban mellékeljük)

tulsokcucc.hu oldal

40 saját cikket írtunk a hulladékcsökkentésről (beszámoló DVD-n)

2. Jó gyakorlatok

Honlapok

A projekt másik fő célja az volt, hogy már meglévő Nulla Hulladék jó gyakorlatokat térképezzünk fel és népszerűsítsünk, valamint minél több ilyen lehetőséget javasoljunk különböző társadalmi csoportok számára. Ennek érdekében hoztuk létre a www.nullahulladek.hu oldalt, amely tulajdonképpen egy gyűjtőportál jó gyakorlatokból (cikkek, filmek, dokumentumok és linkek) a következő csoportokat megcélözva: lakosság, civil csoportok, önkormányzatok, vállalkozások, hulladékos szolgáltatók, kormányzat, oktatási intézmények, tudományos testületek, média. Az előbb felsorolt csoportok közül egyelőre az első hat csoporthoz tudtunk érdemben javaslatokat gyűjteni, de természetesen a jövőben törekszünk a többi feltöltésére is. (Az önkormányzati és kormányzati aloldalakat más pályázatból is finanszíroztuk.) A nullahulladek.hu oldal alá hoztuk be a lakoságnak szóló megelőzes.humusz.hu oldalt is. A honlappal kapcsolatban már eddig is sok pozitív visszajelzést kaptunk, a jövőben tovább fogjuk rendszerezni, bővíteni.

Emellett rendbe tettük a közösségi fejlesztésű Javítóműhely adatbázisunk (javitomuhelyek.humusz.hu) és a hulladékátvevő adatbázisunk (<http://www.humusz.hu/hulladekatvevok>) adminisztrációs felületét is. Így most mindkét oldal könnyebben használható.

Kukadiéta verseny (2009. május 9 – 2009. 08.31.)

Ezt a versenyt kettős céllal indítottuk: egyrészt, hogy a lakosság köréből újabb jó gyakorlatokat gyűjtsünk, másrészt hogy ráakadjunk olyan emberekre, akik segítségével cikkekben, kisfilmben meg tudjuk mutatni, hogy az otthoni zöldülés nem lehetetlen, erre mindenki találhat

lehetőségeket, ha akar.

Összesen 2000 nyomtatott kérdőívet osztottunk szét rendezvényeinken, illetve több médiatámogató is hirdette a versenyt (Metropol - főtámogató, további médiatámogatók: FigyelőNet, greenfo.hu, Praktika). Létrehoztunk egy honlapot is: www.kukadieta.humusz.hu címmel (ezt azóta töröltük, de készült róla fotó). Összesen 101 érvényes pályázat érkezett (ezeket nem mellékeljük, mert elég sok papír, de be tudjuk küldeni, ha szükséges – a beküldött fotók viszont megtalálhatóak a beszámoló DVD-n), közülük 10 nyertest hirdettünk. A verseny eredményéről beszámoltunk itt: <http://www.humusz.hu/hirek/tippek-kukadietazoknak/4381>

A 10 nyertesből 5 résztvevővel készült cikk, és egy nyertessel kisfilm (Brigitta néni praktikái – ld. itt: <http://www.humusz.hu/filmek/brigitta-n-ni-praktik-i>).

Cikkek itt (nyertesekről):

<http://www.humusz.hu/nullahulladek/lakossag/tobbet-essel-mint-idovel/4670>

<http://www.humusz.hu/nullahulladek/lakossag/kornyezetvedelem-mint-tehetosek-hobbija/4669>

<http://www.humusz.hu/nullahulladek/lakossag/az-en-gyerekiemnek-vannak-legjobb-otletei/4668>

<http://www.humusz.hu/nullahulladek/lakossag/csakazertsevasarlo-tipusa-vagyok/4667>

<http://www.humusz.hu/nullahulladek/lakossag/teljes-élet-lemondás-nélkül/6899>

Filmek

A pályázat egyik legsikeresebb alprogramja. Összesen 12 db rövidfilm készült hazai jó gyakorlatokról, közösségi kezdeményezésekről és 11 db külföldi kisfilmet fordítottunk le ill. láttunk el magyar felirattal, külföldi jó gyakorlatokról. A filmek [a www.humusz.hu/filmek](http://www.humusz.hu/filmek) oldalon a Nulla Hulladék jó gyakorlatok, valamint a Filmek külföldről blokkban találhatóak.

A Nulla Hulladék jó gyakorlatok blokk filmjei (Ezeket a filmeket külön DVD-n mellékeljük.)

1. Adománybolt Budapesten
2. Cserepiac (Zöld Fiatalok cserepiac a VIII. kerületben)
3. Komposzt program indult Várpalotán
4. Repohár fesztiválok
5. Retextil műhely Pécsen
6. Kreatív műhely használt anyagok felhasználásával a Medence csoport műhelyében (Ponyva műhely)
7. Élőfalu kaláka Eperjes pusztán (ez nincs fenn az oldalon, ennek linkje itt: <http://www.youtube.com/watch?v=7crOK5sGufQ>)
8. Zöldségtermesztés a közétkeztetés számára Nagykamaráson
9. Közösségépítő bál a budapesti Barát utcában (Bál a Barát utcában)
10. Zöld tanszék verseny a Budapesti Műszaki Egyetemen
11. Bringakönyha: bicikliszerelő közösségi műhely Budapesten
12. Kukadiéta nyertesünk, Brigitta néni házi praktikái

Filmek külföldről blokk

9 külföldi, pár perces, és 2 majdnem fél órás filmet fordítottunk le és láttunk el magyar felirattal a következő témákban:

- 1-2. filmek kimérős boltról – eldobás csomagolás nélkül (Kimérős bolt 1., 2.)
3. Film tisztítószerek flakonok újratöltésének lehetőségéről, szupermarketben (Tisztítószer újratöltve)
4. Újrabolt a Habitat for Humanity szervezésében
5. Újrahasználati központ az USA-ban – munkahelyteremtéssel egybekötve (majdnem 30 perc)
6. Saját laptop alkatrészeinek újrahasználata (Használd újra a laptopod!)

7. Paul Connett a Nulla Hulladék előnyeiről
8. Paul Connett a hulladékégetés hátrányairól
9. Festék újrahasznosítás Új-Zélandon
10. „Bölcsőtől a bölcsőig” - ipari design lehetőségek a hulladékcsökkentésre (majdnem 30 perc)
11. Ivókút köztéren - eldobós műanyag palackos víz helyett

Eredetileg nem volt benne a pályázatban, de a legutolsó átcsoportosítás során lehetőségünk volt megszervezni, hogy kábeltévékkel kössünk megállapodásokat a kisfilmek vetítéséről. Ezek alapján 2011. június 30-ig mintegy 145 000 háztartásba jutnak a hazai jó gyakorlatokat bemutató kisfilmek.

Matricák

Olyan matricákat készítettünk, amelyekkel valamilyen módon egy-egy hulladékcsökkentési lehetőségre hívjuk fel a figyelmet:

- nyomtatókra, fénymásolókra a kétoldalas nyomtatásért: „A papír sokoldalú. Használd ki!”
- tárgyaink megjavítására: „Kidobni könnyű, megjavítani érdemes – <http://javitomuhelyek.humusz.hu>” (ez utóbbi oldal egy közösségi fejlesztésű adatbázis hazai javítóműhelyekről)
- már elolvasott/kiolvasott könyvekre és újságokra: „A végére értél? Add tovább!”
- a túlfogyasztás elkerülésére: „Kellett ez neked? www.tulsokcucc.hu” (ezen az oldalon a Nulla Hulladék hét programjai, valamint a korábbi Felesleges Áruk Fóruma kiállításunk látható)

Emellett készítettünk ún. Kukadiéta matricákat (A/4 és A/5 méretben), amelyek 10 otthoni nulla hulladék lépést mutatnak be: a háztartás vagy iroda be tudja ikszelni, hogy melyiket végzi. Otthoni ajtóra, irodai konyhába, konyhaszekrényre vagy akár a kukára is ragasztható.

Jó gyakorlatok - számokban

- a nullahulladek.hu oldalon bemutatott jó gyakorlatok száma: cikk: 70, dokumentum:15, link: 30, kisfilm: 50
- a nullahulladek.hu oldal látogatottsága 2010 novemberére: havonta kb. 2500 oldalmegnyitás
- kukadiéta verseny résztvevő: 101 érvényes pályázó, 10 nyertes
- kukadieta.humusz.hu oldal látogatottsága, amíg élt: 1650 egyedi látogató
- kábeltévé vetítésekkel a kisfilmek 145 000 háztartásba jutnak el

Jó gyakorlatok - termékek

- 1 db új, Nulla Hulladék összefoglaló honlap (nullahulladek.hu)
- 12 db átlag 5-6 perces kisfilm hazai jó gyakorlatokról (melléklet DVD)
- 11 db külföldi kisfilm külföldi jó gyakorlatokról - magyar felirattal (beszámoló DVD-n)
- „hasznos” matricák (5 féle) – összesen 15 000 db (nyomtatva és elektronikusan is mellékletük)
- A/4 és A/5 méretű kukadiéta matrica – 2000 db (nyomtatva és elektronikusan is mellékletük)

3. Nulla Hulladék Hálózat

A Hálózatot azzal a céllal hoztuk létre, hogy a Nulla Hulladék témakör iránt érdeklődő és az ezért

dolgozni akaró helyi civil szervezetek egymásra találhassanak. Eredetileg önkormányzatokat is bevontunk volna, de végül úgy döntöttünk, hogy annyira más a két csoport működése és a munkakultúrája, hogy első körben inkább csak civil csoportosulásokat vonunk be a hálózatba. A Hálózat számára alpontot hoztunk létre a nullahulladek.hu oldalon: <http://humusz.hu/nullahulladek/halozat>

Többféle módon és sokáig toboroztunk (rendezvényeken, ismerős szervezeteken keresztül, hólabda módszerrel, zöldek országos találkozóján... stb.). A toborzás első éve után (amelyhez a hívó szó a Nulla Hulladék volt) kidolgoztuk a hálózat működési alapjait, a csatlakozás feltételeit (<http://www.humusz.hu/nullahulladek/halozaticsatlakozas>). Ezt megvitattuk a már bejelentkezett szervezetekkel és ezt követően együttműködési megállapodást kötöttünk azokkal a szervezetekkel, amelyek a kidolgozott célokkal és szabályokkal egyetértettek, illetve a tagsági feltételek teljesítését vállalni tudták. A hálózat továbbra is informális, azaz a tagoknak jogi kötöttségük nincsen, tagdíjat nem fizetnek, csak egy önkéntesen vállalt együttműködési megállapodás kötelezi őket az alapszabályok betartására. A hálózati célokról, működésről itt lehet olvasni: http://www.humusz.hu/nullahulladek/halozati_ismerteto
Itt láthatóak azok a szervezetek, amelyek vállalni tudják a csatlakozási feltételeket http://www.humusz.hu/nullahulladek/halozati_tagok

A Hálózat kialakítása során több (összesen 6) alkalommal szerveztünk találkozást helyi csoportokkal, hogy tisztázzuk a Nulla Hulladék Hálózat célját.

Találkozók

1. 2008.október 16-án a tagszervezeteknek mutattuk be a norvég program tervét
2. pilisi térségben (Üröm) – 2009. júliusban 2 db és október 8-án még egy
3. Pakson (2009. november 18.) szintén találkoztunk a helyi civil szervezetekkel
4. 2010. május 7. a Humusz Házban, ide minden potenciális tagot meghívtunk, hogy a hálózat alapműködéséről és az együttműködési lehetőségekről beszéljünk

Évközi munka

- kapcsolattartás e-mailen, telefonon
- 1% kampány a Nulla Hulladékra, amelybe 10 Nulla Hulladék hálózati szervezetet tudtunk bevonni (2010. február)
- segédanyagot készítettünk „Kulcs a médiához” címmel, a helyi médiamunka szervezéséhez
- pályázati útmutatót készítettünk az elérhető hulladékos és fogyasztóvédelmi forrásokhoz: <http://www.nullahulladek.hu/index.php/the-news/411-palyazati-utmutato>
- plakátot készítettünk arról, hogy már most milyen típusú hulladékok leadására van lehetőség (pl. a gyártói felelősség elve alapján)

Záró rendezvények

A projekt végén összesen 3 helyszínen szerveztünk olyan hálózati találkozókat, amelyeken bemutattuk a projekt eredményeit: Békéscsabán, Szekszárdon, Kecskeméten. A fő cél az volt, hogy az elkészült honlapot (nullahulladek.hu) bemutassuk, illetve hogy az elkészült kisfilmek közül levetítsünk néhányat, majd ezek kapcsán helyi jó gyakorlat lehetőségekről beszéljünk.

Előadások a Nulla Hulladékról

1. Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség alakuló ülésén, Győr – 2009. április 27. - Ferenczi Attila, Humusz

2. Pilisvörösváron a kistérség polgármestereinek – 2009. április - Szilágyi László, Humusz
3. Pilisszentiván – 2009. szeptember - Ferenczi Attila, Humusz
4. Nagykovácsi - 2010. február – Schmidt Gergő, Humusz
5. Pilis, Gubányi Károly Általános Iskolában 2010. okt. 11-én Schmidt Gergő, Humusz
6. Gödöllő, Waldorf Iskola – 2010.11.15. Schmidt Gergő, Humusz

Hálózat - számokban

- hálózatszervezés közben kapcsolatfelvétel mintegy 60 szervezettel
- együttműködési megállapodást vállaló szervezetek száma: 40
- találkozók száma: 9 (évközi találkozók és záró rendezvények együtt)
- a találkozókra résztvevők száma: kb. 130 fő
- Nulla Hulladék előadások száma: 6
- az előadásokra résztvevők száma összesen (becsült): kb. 200

Hálózat – termékek

- 1000 db plakát a keletkező hulladékok leadási lehetőségeiről
- kettő darab útmutató a hálózati tagok számára

4. Mintatelepülések

A 2 év során több település is felmerült, hogy esetleg nulla hulladék mintatelepülés (valójában inkább kísérleti település) lesz, így például Tatabánya, a pilisi kistérség, Göd, Zirc és Dunakeszi is. Végül az alábbi településeken kezdtük meg a munkát:

Csór, Hajdúböszörmény, Pilisvörösvár, Szigetmonostor, Telki, Tordas, Várpalota

Ezek közül kettő menet közben kiesett (Telki és Szigetmonostor), elsősorban a helyi szervezet illetve helyi kontakt ember más irányú jelentős leterheltsége miatt.

A mintatelepüléseken általában az alábbi munkát végeztük:

Felmérés a lakosság körében

A kérdőíves felmérés során arra voltunk kíváncsiak, hogy a helyiek mennyire érzik súlyosnak a hulladékproblémát, mit tudnak a helyi hulladékgazdálkodási rendszerről, mennyire ismerik a hulladékcsökkentés lehetőségeit és mennyire várják ezeket az önkormányzattól...stb.

A kérdőívet a Green Dependent Egyesülettel közösen dolgoztuk ki, majd a kérdőívezést a helyi szervezet végezte el. Ez igen nagy munka volt számukra. A kiértékelésekből szöveges összefoglalót készítettünk. Ezek elérhetőek a nullahulladek.hu oldal Mintatelepülés menüjében is.

A települések közül csak Pilisvörösváron nem történt felmérés, mert ott a helyi szervezet azt érezte, hogy ez meghaladná a kapacitásait. Telkiben pedig elkezdtük, de végül csak 15 kérdőív kitöltéségi jutottunk, utána a folyamat megrekedt.

Nulla Hulladék terv készítése

Elkészítettünk egy felmérő adatlapot, amelyben a helyi hulladékgazdálkodás tervezéséhez szükséges alapinformációkra kérdeztünk rá. Ezt részben a helyi civil szervezet, részben az önkormányzat töltötte ki. A nulla hulladék tervet az adatlap adataira, a lakossági felmérés eredményére, valamint a helyi illetékessel történt konzultációra alapozva írtuk. Fontos szempont volt, hogy ne csak a keletkező hulladék kezeléséről szóljanak (ahogy a hulladékgazdálkodási tervek általában), hanem megjelenjen bennük a helyi közösségi élet élénkítése, az általános

szemléletformálás, a közös munka lehetősége a helyi civilekkel. Összesen 5 településen készült Nulla Hulladék terv (Várpalota, Csór, Hajdúböszörmény, Tordas, Szigetmonostor). Telkiben nem, Pilisvörösváron pedig egyelőre csak az állapotfelmérés és ennek szöveges elemzése készült el, de ezt be fogjuk fejezni a projekt zárása után pár hónapon belül. Három településen (Csór, Várpalota, Hajdúböszörmény) önkormányzati testület vette napirendi pontjára a tervet, majd fogadta el, hogy a jövőbeni tervezéseknél figyelembe veszik a javaslatokat. Tordason várhatóan december 14-én fogják tárgyalni az elkészült nulla hulladék tervet. Szigetmonostoron készült ugyan terv, de közben a program leállt ezen a településen.

A tervek elolvashatóak a nullahulladek.hu oldal Mintatelepülések almenüjében.

Csórón a település polgármesterével, iskolaigazgatójával és egy helyi vállalkozóval készítettünk rövid interjút a Nulla Hulladék tervről, majd egy plakáton megjelenítettük legfontosabb üzenetüket a témával kapcsolatban.

Helyi kommunikáció

2010-ben helyi rendezvényeken igyekeztünk megjeleníteni a nulla hulladék témakört. A 7 településen összesen 20 rendezvényen jelent meg valamilyen formában a Nulla Hulladék téma. Ezekhez egyes esetekben (pl. Tordas, Várpalota) sátrat, látványelemeket, poszttereket, több esetben pedig játékokat, kiadványokat, versenyekhez nyereményeket (ceruza, órarend, matrica) biztosítottunk.

Ezen kívül helyi médiafelületeken is igyekeztünk megjeleníteni a Nulla Hulladék fogalmat és megoldásait. Az általunk megírt nulla hulladék cikkekből rendszeresen küldtünk a mintatelepülések koordinátorainak, akik azt helyi lapban és/vagy saját (illetve települési) holnapon, hírlevélben jelentették meg. Várpalota esetében sikerült elérni azt is, hogy 30 mp-es spotjainkat a várpalotai tévé rendszeresen vetítse.

Emellett plakátokat készítettünk arról, hogy milyen hulladékok leadására van már lehetőség a településen, s ezeket kihelyeztük a települések forgalmasabb helyein.

A mintatelepülések közül Csórón próbáltuk ki az állampolgári tanács (ÁT) módszerét a közös tervezésben. A Cromo Alapítványt kértük fel ennek megszervezésére. Egy előkészítő szakasz után 2009. június 20-án tartottuk meg a Tanácsot, amire nem sok helyi lakos jött el (10), ők viszont a nap végére így is elég sok olyan lehetőséget gyűjtöttek össze, amelyekkel a településen tovább lehet indulni. Ezek mellé odatették saját vállalásaikat is. Az Állampolgári Tanács eredményét igyekeztünk beépíteni a helyi nulla hulladék tervbe.

A várpalotai komposzt programról film készült. A helyi szolgáltatóval pedig interjút készítettünk a kísérleti jelleggel bevezetésre került házhozmenő szelektív gyűjtésről: <http://www.humusz.hu/nullahulladek/varpalota/szelektiv-hulladekgyuites-varpalotan-es-petfurdon/7064>

A mintatelepülések főbb programjairól, a lakossági kérdőívezésről illetve az elkészült nulla hulladék tervekről a nullahulladek.hu oldal Mintatelepülések menüjében adtunk hírt.

Mintatelepülések - számokban

14) helyi rendezvények száma, ahol valamilyen formában megjelent a nulla hulladék üzenet: 20

15) ezeken elért emberek száma (becsült): 1000

16) felmérésekkel elért emberek száma (megkérdezettek/település lakosszáma): Csór: 71/1800, Böszörmény: 180/32000, Tordas: 51/2000, Várpalota: 300/20 000, Szigetmonostor: 80/2300, Telki: 15/3000 (de ez utóbbi településen a kérdőívezés abbamaradt)

- 17) településeken elért fő a helyi lapok példányszáma és a netes felület látogatottsága alapján:
Csór: 1800/1800 – a csóri Krónika minden háztartásba eljut, emellett a csor.hu is beszámolt a nulla hulladék programról (400 olvasás), a helyi plakátokkal is elérhettünk kb. 500 főt
Hajdúböszörmény: a Zöld Kör hírlevele 4000 háztartáshoz jut el, de volt olyan szám, amelyet minden háztartáshoz eljuttattak, ebben is szerepelt cikk a Nulla Hulladékról, a zoldkor.net egyesületi oldalát pedig havonta átlagosan 800 fő olvassa
Tordas: a tordasi Kisbíró 800 példányban jelenik meg, emellett a tordasi Zöld Hangyák blogját kb. 50 fő olvassa havonta
Pilisvörösvár (12000): Szebb Környezetünkért Egyesület tegyvalamit.hu oldalának látogatottsága kb. 100 fő/hó
Várpalota: a várpalota tévé adásai 30 000 háztartásban foghatóak, a helyi szervezet oldalát (civilepe.hu) pedig átlag 500 fő olvassa havonta
- 18) testületi üléseken és önkormányzati találkozókra elért döntéshozók: kb. 50
- 19) találkozás és a nulla hulladék terv egyeztetése helyi hulladékos szolgáltatóval: 2 településen: Várpalota és Hajdúböszörmény

Mintatelepülések - termékek

5 db nulla hulladék terv

5 településen lakossági felmérés a hulladékproblémáról és a helyi hulladékgazdálkodás helyzetéről

5. Szakmai anyagok, szakmai munka

Szakmai anyagok

A program elején külföldi anyagokat gyűjtöttünk a Nulla Hulladék (Zero Waste) témakörből. Az összegyűlt anyagok közül az új-zélandi programot (az egyedüli országos zero waste program) bemutató Road to zero waste c. anyagot találtuk a legátfogóbb anyagnak. Ezt le is fordítottuk (91 oldal). Elérhető itt:

<http://www.humusz.hu/nullahulladek/dokumentum/nulla-hulladek-uj-zelandon-2003-15-mb/6630>

A projekt folyamán még két nagyobb szakmai anyagot fordítottunk le: 1) az Európai Bizottság által kiadott kézikönyvet hulladékcsökkentésről szóló tervek készítéséhez (12 oldal) 2) az European Environmental Bureau anyagát a hulladék keretirányelv hazai adaptálásához (73 oldal). Mindkét anyag több külföldi nulla hulladék jó gyakorlatot is bemutat.

A projekt időszakában a következő témákban készítettünk szakmai útmutatókat, kisokosokat: hulladékudvar létesítése, differenciált szemétdíj bevezetése, zöld közbeszerzés, helyi piac és termelői piac kisokosok, valamint egy hosszabb lélegzetű összefoglaló anyag a települési nulla hulladék lehetőségekről (ez utóbbi itt:

http://www.humusz.hu/nullahulladek/ajanlas_onkormanyzatoknak)

Szakértők

Igyekeztünk több szakértővel is beszélni a Nulla Hulladék hazai lehetőségeiről. Találkoztunk Ladislav Hegyivel (a szlovák Friends of the Earth tagja volt, majd a cseh környezetvédelmi miniszter tanácsadója), hazai szinten pedig konkrét ügyekben dr. Munkácsy Bélával (ELTE), Hartmann Mátyással (SZIE, Gödöllő), Ocsenás Péterrel (KOWI), Demeter Zoltánnal (Zöld Akció) és az EMLA-val dolgoztunk együtt. A Humusz szakértői: Szilágyi László, Pernecky László.

Felhívás önkormányzatoknak

2010 nyarán intéztünk felhívást a hazai önkormányzatokhoz, amelynek lényege az volt, hogy az EMLA bevonásával ingyenes jogi segítséget biztosítottunk nulla hulladék kérdésekben. Rengeteg emailt küldtünk ki (mintegy kétezret) és sokat telefonáltunk is (kb. 80 önkormányzatot hívtunk fel), valamint több hírlevélbe is eljuttattuk a felhívást (Magyar Polgármester, Környezetvédelem újság, Magyar Önkormányzatok Szövetsége, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetsége, Magyar Faluszövetség, Községi önkormányzatok Szövetsége, Megyei Önkormányzatok Országos Szövetség, Energiahatékony Önkormányzatok Szövetsége, Pannónia Kincse Leader Egyesület). A felhívásra mégis csak összesen 15 értékelhető kérdés érkezett (néhányik több alkérdést tartalmaz). Ezeket az EMLA megválaszolta. Szakmai szempontból ezek igen tanulságosak számunkra is – hamarosan kitaláljuk, hogy milyen formában lenne érdemes ezeket közzétenni a honlapunkon.

Kukabúvár - önkormányzatoknak

A Kukabúvár 2010 őszi számában egy kisebb mellékletet biztosítottunk a Nulla Hulladék téma önkormányzati vonatkozásainak: az elkészült nulla hulladék tervek és az útmutatók bemutatásának. A számot összesen 500 önkormányzati jegyzőnek vagy környezetvédelmi referensnek postáztuk el.

Szakértői munka - számokban

- elkészült útmutatók, kisokosok: 6
- közvetlenül bevont szakértők száma: 6
- EMLA jogi vélemények: 15 kérdéskörben
- Kukabúvár (3000 pld.) önkormányzati szám elpostázva: 500 településre

(Illetve tartalmilag ide tartoznak a nulla hulladék tervek is, de azokat már az előző pontban tárgyaltunk.)

6. Egyéb

Beszerzett eszközök

- 2 db sátor rendezvényekhez
- 1 db diktafon interjúzáshoz
- 1 db fényképezőgép
- 1 db videokamera
- 2 db használt számítógép
- stockfotók honlapra

1.2. Tömören értékelje, hogy az eredetileg tervezetthez képest, mit sikerült megvalósítaniuk a beszámolási időszakban, illetve mennyire sikerült tartaniuk az eredetileg tervezett ütemtervet; illetve magyarázza meg az esetleges eltéréseket.

A projektet nagyjából sikerült befejeznünk. A mintatelepülésekre tervezett programra a két év nem volt elegendő – az erre szánt időt nagyon alulterveztük. Legalább még 2 év kellett volna.

Az önkormányzatoknak szóló felhívást egy fél évvel hamarabb kellett volna kiírnunk, mert így összecúsúzott a választásokkal.

A nullahulladek.hu oldal kialakításával sok technikai gondunk volt. Egyrészt első körben Joomla rendszerben hoztuk létre, ezt azonban le kellett cserélni Drupalra. Az átállás meglehetősen elhúzódott, majd pedig a korábbi oldalaink integrálása járt sok technikai nehézséggel. Így csak

később tudtuk elkezdni népszerűsíteni a honlapot.

2. Általános előrehaladás a kitűzött célok és alcélok elérése érdekében, a kezelni kívánt probléma tekintetében (max. 2 oldal)

Hosszú távú célok

- nulla hulladék mintaprogramok elindításán keresztül hatással lenni a hazai hulladékgazdálkodás alakulására: a jelenlegi hulladékártalmatlanító nagyberuházások helyett kisebb léptékű, hulladékcsökkentő megoldások kapjanak teret
- szemléletváltás következzen be a magyar társadalomban: annak felismerése, hogy a jelenlegi struktúránk többsége környezetileg, társadalmilag, gazdaságilag fenntarthatatlan. A fejlődést a kisléptékű, helyi, kevés anyag és energia felhasználásával járó megoldásokon keresztül mozdulhatunk ki a jelenlegi fenntarthatatlan struktúrákból.
- helyi közösségek aktivizálódjanak a nulla hulladék programok tervezésén és megvalósításán keresztül
- a helyi közösségek életét meghatározó tervek, döntések a helyi emberek bevonásával szülessenek

Rövid távú - szakmai:

- a nulla hulladék terv fogalmának és elemeinek széleskörű megismertetése (lakossági/civil, iskolai, döntéshozói szinten)
- nulla hulladék mintaprojektek induljanak 7-10 településen (települési, kisközösségi, intézményi szinten)
- tapasztalatszerzés nulla hulladék tervek elindításáról szóló gyakorlati útmutató készítéséhez
- lakosság körében a egyénileg megvalósítható, zöld életmód elemeinek népszerűsítése
- javaslatcsomag országos, regionális és helyi szinten a nulla hulladék tervek megvalósulását segítő intézkedésekre, hogy ezzel is segítsünk irányt váltani a hazai hulladékgazdálkodási stratégiakészítésben
- a HuMuSz érdekérvényesítő képessége növekedjen

Rövid távú - közösségi:

- a bevont településeken a nulla hulladék projektek közös tervezéssel szülessenek – mintát adni az együttműködésre (önkormányzat, helyi civilek, szolgáltató)
- helyi emberek aktivizálása
- a bevont helyi civilek társadalmi bázisa, támogatottsága, elismertsége növekedjék
- tagszervezeteinken kívüli körből, civil szervezetek és nem bejegyzett csoportok bevonásával informális hulladékos hálózat kezdjen el épülni a HuMuSz koordinálásában

A szakmai jellegű hosszú távú célok felé sikerült lépéseket tennünk. Média- és szakmai munkánk eredményeképpen a **Nulla Hulladék kifejezés bekerült a médiakommunikációba és hazai szakmai anyagokba is. Sőt, programunkról egy fél oldal erejéig az ENSZ Magyarországról szóló klímajelentése is beszámol** (http://unfccc.int/resource/docs/natc/hun_nc5.pdf 95.oldal). Nagy eredménynek tartjuk, hogy a Nulla Hulladék elképzelést sikerült alternatívaként fenntartani a jelenlegi központosított és alapvetően a hulladékártalmatlanításra koncentráló hulladékgazdálkodási struktúrában és az ezek fenntartásában érdekelt gazdasági közegekben. A **helyi szintű nulla hulladék tervek kidolgozásával és elfogadtatásával** (3 településen, illetve decemberben várható a negyedik is) letettük az alapjait annak, hogy önkormányzati szinten is elindulhasson egy szemléletváltás az országban. Szakmai vonalon sokat tanultunk ezalatt a 2 év alatt, és még többet kell tanulnunk az elkövetkezőkben, hogy ezt a munkát érdemben folytatni tudjuk. A tapasztalatainkat még nem tudtuk írásba foglalni, de a következő fél évben dolgozni fogunk ezen, ugyanis az Unió által is előírt országos hulladékmegelőzési terv elkészítésében - szándékaink szerint - részt fogunk venni. Ehhez pedig az elmúlt két évben végzett munka igen nagy

muníciót szolgált.

Örömmel látjuk, hogy nagy média- és lakossági érdeklődés mutatkozik az egyéni cselekvési lehetőségek iránt („mit tehetek én?” kérdéskör), ami számunkra az egyéni felelősség felismerését és az egyéni felelősségvállalás erősödését jelzi. Igyekeztünk elérni, hogy a megoldáskeresők, változtatni akarók túllépjenek a szelektív gyűjtésen és észrevegyék az egyéb hulladékcsökkentési lehetőségeket is, immár nem csak egyéni, hanem közösségi szinten is.. A projekt során a Humusz számtalan médiafelületen és rendezvényen végzett tájékoztató munkát. Igen sok helyen jelentünk meg és adtunk napi tippeket a hulladékcsökkentés lehetőségeiről. Írtunk cikkeket, nyilatkoztunk tévének, rádióknak, készítettünk filmeket, kiadványokat, matricákat és honlapot, standoltunk rendezvényeken. A lehetőségeinkhez mérve az **üzeneteink igen sok helyre eljutottak és meglehetősen sok jó gyakorlatot sikerült összegyűjtenünk. Mindezzel hozzájárultunk ahhoz, hogy a változás csírái megjelenjenek a közgondolásban és egyre több ember napi életvitelében is.**

Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy a társadalmi változásnak vannak korlátai is, hiszen egyelőre azok a lépések népszerűek igazán, amelyek túl nagy áldozattal nem járnak. Illetve látjuk azt is, hogy a valódi zöld választást sokszor még a szabályozás és a régi infrastruktúra megléte akadályozza. Ezek lebontásában még sok feladat akad.

Sok helyi civil csoport is érdeklődik a Nulla Hulladék témakör iránt és igyekeznek ennek üzeneteit eljuttatni saját településük lakóihoz, illetve helyi kezdeményezéseket tesznek a hulladék csökkentése érdekében. Ezeknek a csoportok a jövőben nagy szerepük lehet a Nulla Hulladék még szélesebb körű elterjesztésében, szakmai felkészültségük sokat fog számítani ebben a folyamatban. **A Nulla Hulladék hálózat kialakításával sikerült ezeket a csoportokat - egyelőre lazább szállal, de mégis - összekapcsolni, illetve a szakmai anyagainkkal a munkájukat valamelyest megkönnyíteni.** Ez mindenképpen fontos irány a jövőre nézve. Nagy öröm az is, hogy a Hálózat tagjai többségében **olyan szervezetek, amelyekkel korábban egyáltalán nem voltunk kapcsolatban.**

Nagy kihívás a közösségi működés erősítése, a közösségek bevonása a tervezési folyamatokba. A projekt során itt ütköztünk a legnagyobb gátakba. **A mintatelepüléseken zajló munka nehézkes volt. Egyelőre nem találtuk meg azokat az eszközöket, amelyekkel helyi embereket aktivizálni lehetne, illetve amelyekkel be lehetne őket vonni bármilyen döntéshozásba.** Ennek okai igen szerteágazóak. Egyrészt a társadalom azon része, amelyre alapozni lehetne ezt a folyamatot, már most is nagymértékben leterhelt, időhiányos és kifáradt, egyre inkább az alapvető létfenntartás köti le az energiáit. Sokakat bénít a rendszer tehetetlenségéből fakadó kilátástalanság érzése is. Másrészt az együttműködés, a társadalmi részvétel módjait az iskolarendszer nem tanítja, nem ösztönzi, sőt. Ennek megfelelően majdhogynem a nulláról indulunk mi is, amikor például a nulla hulladék témakör kapcsán keresgéljük a közös gondolkodás lehetőségeit. Az állampolgári tanács módszerét próbáltuk ki. Ez elvileg működhetne, de – számunkra - elég drága módszer, ráadásul a tervezés után nagy eséllyel nem történik semmi a kigondolt feladatokkal, a fent leírt okok miatt. A szigorúan vett közösségépítés módszere pedig – mint kiderült – nem igazán lehet eszköze annak a folyamatnak, amiben mi gondolkodunk.

2.2 Kérjük mutassa be, hogyan szolgálta a támogatás segítségével végrehajtott program az alapp probléma (hosszú távú) megoldását.

Már a projekt elején is nyilvánvaló volt, hogy a globális folyamatokba nem tudunk direkt módon beavatkozni, azaz nem fogunk tudni a hulladéktermelésben és hulladékártalmatlanításban (égetés,

lerakás) érdekelt erővel szemben hasonló erőt felmutatni. Ugyanakkor a projekt segítségével lehetőségünk volt arra, hogy **alternatívákról beszéljünk**, a gondolkodást, a közbeszédet a hulladékkezelés felől a hulladékcsökkentés irányába tereljük. A változás csak akkor kezdődhet el, ha van módunk beszélni a lehetséges új irányokról. Ehhez most egyfajta szakirodalmi alapot kezdtünk el lerakni.

Akárhova megyünk üzeneteinkkel, a legtöbbször az a vélemény (akár a lakosok, akár a döntéshozók részéről), hogy amíg az emberek szemlélete nem változik, addig nehéz lesz Nulla Hulladékról vagy bármilyen más fenntarthatósági lépésről beszélni. Médiamunkánkkal, valamint a jó gyakorlatok összegyűjtésével, széleskörű megismertetésével ezért a szemléletváltásért dolgozunk. Elsősorban a praktikus ismeretekre helyezzük a hangsúlyt, hogy a **változtatás lehetősége rögtön kézzel fogható is legyen**, és így a konkrét cselekvéseken keresztül a változás valamilyen kisebb-nagyobb mértékben el is induljon. Az üzenetek és a jó gyakorlatok terjedése akkor lesz igazán hatékony, ha ezek terjesztését és megvalósítását helyi szervezetek is felvállalják. Ennek ágyaztunk meg a **Nulla Hulladék hálózat** létrehozásával.

A **nulla hulladék tervek** készítésekor a tervezéssel járó nehézségeket tártuk fel. Most már jobban látjuk az önkormányzati szempontokat a témát illetően. A nulla hulladék tervek formai és tartalmi követelményeit ezek alapján kell továbbfejlesztenünk és az egész tervezés módszertanát átgondolnunk. A projekt során három település önkormányzati testülete fogadta el a nulla hulladék tervet. Nem gondoljuk, hogy ezeken a településeken hamarosan nagy változások fognak bekövetkezni a hulladékcsökkenésben, de ezek az önkormányzatok a döntésükkel hozzájárultak ahhoz, hogy a nulla hulladék tervezés ezentúl már ne „zöld idealista” modellként, hanem komolyan vehető programként fusson és fejlődjön tovább.

A mintatelepüléseken a fentiekén kívül azt is megtapasztaltuk, hogy milyen nehéz a **közös gondolkodás, a lakosok bevonása** egy közös tervezési folyamatba (ld. fentebb). Az alapprobléma megoldásához tehát ezzel a részprogrammal nem igazán járultunk hozzá, de a feladat hosszú távú megoldása szempontjából bizonyára az is fontos, hogy mi magunk hogyan tudunk fejlődni ezen a téren - a fejlődéshez pedig először is tapasztalatokra van szükség.

3. A projekt megvalósítása során elért hatások, eredmények

Az alábbiakban az egyes pontok perjellel felsorolt számok a következő sorrendet tükrözik: projekt előtti állapot/projekt végére várt állapot/**záró érték**

- Nulla Hulladék Hálózat- taglétszám (db): 0/50/**40**
- Nulla Hulladék Munkacsoport (db) 0/1 /**1**
- Kidolgozott Nulla Hulladék Mintaprogram (db) 0/min. 10 – max. 30/**5** itt csak a konkrét Nulla Hulladék terveket számoljuk, de a jó gyakorlatok között található sok egyéb nulla hulladék példa is (l. 6. pont)
- Elindult Nulla Hulladék program (db) (nincs adat)/legalább **7/7** településen kezdtünk munkába, de végül csak 5 településen jutottunk el a nulla hulladék tervig
- Részletes Nulla Hulladék Útmutató kézikönyv a programok tervezéséhez (db) 0/1/**4** (rész útmutatók készültek, mert így volt praktikusabb, illetve az elkészült tervek önmagukban is mintát jelenteknek további nulla hulladék tervezéshez: 1. útmutató - hulladékudvar létesítéséhez, 2. útmutató - differenciált díj bevezetéséhez, 3. útmutató - zöld

közbeszerzéshez, 4. kisokos helyi piac és termelői piac létesítéséhez 5. útmutató önkormányzatoknak nulla hulladék programok

- Hazai esettanulmányok jó példáról- szöveges, videofilmes, fényképes(db): **8/30/sok** : 70 cikk, 30 hasznos link, 15 dokumentum és 50 kisfilm került fel a nullahulladek.hu oldalra. Ezek közül 12 db saját kisfilm készült ebből a projektből, ezeket hazai jó gyakorlatokról forgattunk, illetve 11 db külföldi filmet fordítottunk le és láttunk el magyar felirattal
 - Nulla Hulladék Háztartás - országos pályázat és kampány(fő) - **0/2000/101** (Kukadiéta verseny, pedig nagyon sok helyen hirdettük, többek között a 13. pontban megnevezett médiatámogatók lapjaiban is)
 - Nulla Hulladék Intézmény - Országos pályázat és kampány (db) **0/50/** ennek elhagyását kértük a módosítás során, mert másik pályázatból valósítottuk meg
 - <http://megelozes.humusz.hu> honlap továbbfejlesztése: Ez a nullahulladek.hu oldal formájában valósult meg, ebbe épült be a korábbi megelozes.humusz.hu oldal. Emellett 2010 novemberében a Nulla Hulladék hétre létrehoztuk a tulsokcucc.hu oldalt is. A projekt keretében továbbfejlesztettük a javitomuhelyek.humusz.hu és a hulladekatvevős adatbázisunk admin felületét is.
nullahulladek.hu (találat/nap) **30/200/85**
tulsokcucc.hu (találat/2010. november): **2043**
(A nullahulladek.hu oldal elkészítése technikai okok miatt – az eredeti Joomla rendszert le kellett cserélni Drupalra – meglehetősen elhúzódtott, így csak később tudtuk elkezdni népszerűsíteni, ezért a tervezett látogatottság elérésére nem állt rendelkezésre elegendő idő.)
 - megjelenések hulladékcsökkentés lehetőségeiről (db/hónap) **5-6/20/25** (átlag érték)
 - Záró és értékelő konferencia (résztvevő fő) **0/100/78** – az egy nagy budapesti helyett összesen 3 regionális találkozót tartottunk
 - Javaslatcsomag Nulla Hulladék programok megvalósításának elősegítéséhez (db) **0/1/1** (ebből egy önkormányzati verzió lett, itt: http://www.humusz.hu/nullahulladek/ajanlas_onkormanyzatoknak)
 - a) hulladékcsökkentés témájával közvetetten megszólított emberek száma: **0/250 000/250 000 negyedévente!**
becsült értékek: a 3., 4. és 5. negyedévben voltak nagy példányszámú médiatámogatóink (Nők Lapja Café – 178 000, Figyelőnet – 130 000, Metropol Bp – 180 000, Praktika – 195 000), ezért ebben az időszakban kb. 600 000 fő potenciális eléréssel számolhattunk negyedévenként, ezt követően ez kb. átlagosan 250 000 fő/negyedév körülire esett vissza (l. negyedéves médiamegjelenéseknél)
Saját hírportálunkat (humusz.hu) pedig átlag 13 000 látogató nézi meg havonta.
- 20) a helyi nulla hulladék tervezésbe bevont emberek száma: (0/10-15%/változó):
- helyi rendezvények száma, ahol valamilyen formában megjelent a nulla hulladék üzenet: 20
 - ezeken elért emberek száma (becsült): 1000
 - kérdőíves felmérésekkel elért emberek száma (megkérdezettek/település lakosszáma): Csór: 71/1800, Böszörmény: 180/32000, Tordas: 51/2000, Várpalota: 300/20 000, Szigetmonostor: 80/2300, Telki: 15/3000 (de ez utóbbi településen a kérdőívezés abbamaradt)
 - településeken elért fő a helyi lapok példányszáma és a netes felület látogatottsága alapján: Csór: 1800/1800 – a csóri Krónika minden háztartásba eljut, emellett a csor.hu is beszámolt a nulla hulladék programról (400 olvasás), a helyi plakátokkal is elérhettünk kb. 500 főt
Hajdúböszörmény: a Zöld Kör hírlevele 4000 háztartáshoz jut el, de volt olyan szám,

amelyet minden háztartáshoz eljuttattak, ebben is szerepelt cikk a Nulla Hulladékról, a zoldkor.net egyesületi oldalát pedig havonta átlagosan 800 fő olvassa

Tordas: a tordasi Kisbíró 800 példányban jelenik meg, emellett a tordasi Zöld Hangyák blogját kb. 50 fő olvassa havonta

Pilisvörösvár (12 000 fő): Szebb Környezetünkért Egyesület tegyvalamit.hu oldalának látogatottsága kb. 100 fő/hó (itt inkább rendezvényes elérés volt)

Várpalota: a várpalota tévé adásai 30 000 háztartásban foghatóak (itt mentek 30mp-es hulladékcsökkentésről szóló filmek), a helyi szervezet oldalát (civilepe.hu) pedig átlag 500 fő olvassa havonta

- testületi üléseken és önkormányzati találkozókra elért döntéshozók: kb. 50
- találkozás és a nulla hulladék terv egyeztetése helyi hulladékos szolgáltatóval: 2 településen (Várpalota és Hajdúböszörmény)

Pluszok:

15) az elkészült kisfilmek vetítésére szerződünk kábeltévével, így 2011. június 30-ig 145 000 háztartásban vetítik a filmeket

16): 500 önkormányzatnak postáztuk ki a Kukabúvár önkormányzatoknak is szóló számát, emellett mintegy 2000 email címre küldtük meg az önkormányzati felhívást és telefonon kb. 80 önkormányzatot hívtunk fel

3.1.1. A célcsoport tekintetében (mekkora hasznot hozott, milyen változások figyelhetők meg a projekt a közvetlen/közvetett célcsoportra gyakorolt hatás), a helyi közösség számára):

Lakosság

Médiamunkánk eredményeképpen a téma iránt érdeklődők igen sok új információhoz juthattak, amelyek segítségükre lehettek abban, hogy a keletkező hulladékuk mennyiségét csökkentsék. Az élen járók közül pedig mintát vettünk és munkájukat bemutattuk, elismertük (l. Kukadiéta).

Helyi civilek

A Nulla Hulladék keretében a helyi szervezetek szakmai segítséget kapjanak ennek a témának a helyi szintű megjelenítéséhez. Cikkkel, kiadványokkal, képzésekkel, kisfilmekkel, jó gyakorlat gyűjteménnyel tudjuk támogatni őket abban, hogy ezt a témakört minél magasabb színvonalon jelenítsék meg a településükön. A jó gyakorlat gyűjtemény tulajdonképpen számukra is egy ötlettár ahhoz, hogy helyi szinten milyen konkrét programokat kezdeményezhetnek akár ők maguk is a hulladékcsökkentés érdekében. Ennek a csoportnak az élen járó képviselőiről is készültek filmek, cikkek.

Önkormányzatok

Az önkormányzatok számára szakmai útmutatókat készítettünk, valamint az elkészült nulla hulladék tervekkel egyfajta mintát adtunk az ilyen irányú tervezéshez. Egy jó önkormányzati kezdeményezést is bemutattunk kisfilmen (zöldségtermesztés a közétkeztetés számára – Nagykamarás).

Szolgáltató

A szolgáltatókkal a projekt során sajnos nem sok kapcsolatunk volt. Ugyanakkor az a két szolgáltató (a várpalotai és a hajdúböszörményi), amelyekkel sikerült egyeztetni a nulla hulladék tervet, nyitottnak mutatkozott a lehetséges változtatásokra – természetesen alapvetően inkább a hulladék begyűjtéssel, hulladékdíj kalkulációval foglalkozó kérdésekben. A várpalotai komposzt programról szóló filmen a helyi civil szervezet és a szolgáltató együttműködését tudtuk bemutatni.

3.1.2. Az adott szakmai területen (Az elért eredményeknek milyen hatásai észlelhetők az adott szakmai területen?):

A Nulla Hulladék fogalom terjed és elemei megjelennek különféle tervezési és cselekvési szinteken. Ez természetesen nem csak a mi érdemünk, hiszen az Unió is fokozatosan a hulladékcsökkentés felé tolja el a hivatalos politikáját. Hazai szinten a civil oldalról egyelőre mi jelenítjük meg a Nulla Hulladék elképzelést a legátfogóbban. Munkánk eredményeképpen fokozatosan létrejön a Nulla Hulladék témakör szakirodalma.

A Nulla Hulladék programunk bekerült a Magyarországról készült ENSZ klímajelentésbe (http://unfccc.int/resource/docs/natc/hun_nc5.pdf 95.oldal) egy fél oldal erejéig. Reméljük, hogy ezzel még egy lépést tettünk a „Nulla Hulladék egy idealista elképzelés” megítélés felől a „Nulla Hulladék egy valós alternatíva” felismerés irányába.

3.1.3 Szervezeti szinten (Ismertessék a projekt végrehajtásának észlelt hatását a szervezet fejlődésére!):

Szervezeti szinten egyre inkább a hálózatban gondolkodás lép előtérbe pályázataink, programjaink tervezésekor. Tisztult a kép, hogy a hálózatban mi a mi szerepünk, a tagszervezetek munkáját mivel tudjuk legjobban segíteni. Szervezeti struktúránkat is átalakítottuk az elmúlt 2 évben. Azon túl, hogy most már magánszemélyek is tagok lehetnek a Humusz-ban, a szervezetek csatlakozási formáit is kibővítettük új lehetőségekkel. Így például a Nulla Hulladék hálózathoz való csatlakozás informális, inkább a Nulla Hulladék témakörhöz való elköteleződést jelzi, míg a konkrét tagság a Humusz szervezeti életében való aktív részvételt is megkívánja.

A Humusz az elmúlt 2 évben 4 nagyprojektet valósított meg, és eközben zajlott a 2010-13-ra szóló stratégiai tervezésünk, valamint a szervezeti átalakulásunk is (új alapszabállyal, új elnökséggel). A 4 nagyprojekt nagymértékű összehangolására volt szükség ahhoz, hogy szervezetileg ezt a terhelést bírni tudjuk. Ebben elég sokat fejlődtünk és talán sikerült úgy megszervezni a munkát, hogy a 4 projekt inkább erősítse, mintsem kioltsa egymást.

Az NCTA projekt segített abban, hogy a Humusz egyre inkább a jó gyakorlatok felkutatására és ezek széleskörű megismertetésére fókuszálhasson. Nagy előrelépés, hogy az eddigi hírportálunk mellé egy szakmai könyvtárnak szánt oldalt is létrehozhattunk (nullahulladek.hu). Ez lehetőséget teremt az eddigi szakmai anyagaink rendszerezett formában történő megjelenítésére.

Nagyon sok új területen szereztünk szakmai tapasztalatokat: országos médiamunka tervezése, országos verseny médiatámogatókkal, hálózatépítés, lakossági felmérés, filmkészítés és filmfeliratozás, állampolgári tanács szervezése, helyi szervezetekkel való közvetlen munka, nulla hulladék terv készítés.